

Eigen ruwvoer
als sterke basis in Denemarken

BEDRIJFSPROFIEL

naam	**René en Pascalle Reinerink**
plaats	**Varde, Denemarken**
aantal koeien	**150 melk- en kalfkoeien**
aantal stuks jongvee	**125**
grondgebruik	**167 ha**
gewassen	**gras, snijmais, mks, grasklaver, gerst, suikerbieten en mengsel van gerst, erwten en gras**
geleverde productie	**9385 4,41 3,51**



Denemarken

Met een emigratie drie jaar geleden horen René en Pascalle Reinerink tot de recente emigranten naar Denemarken. Een doordachte opstart en een beperkte financiering maken onderdeel uit van de bedrijfsfilosofie. Een uitgebalanceerde voeding en een diversiteit aan ruwvoedergewassen zijn de kernwaarden binnen het bedrijf.

TEKST FLORUS PELLIKAAN







Diverse eigen gewassen

1 Een mengsel van gras, gerst en erwten vormt een smaakvolle structuurbron met eiwit

2 Suikerbieten in plaats van voederbieten vanwege een betere houdbaarheid en droge stof

3 Maiskolfsilage (mks) wordt net als de gesnipperde bieten in de snijmaiskuil ingekuild

4 Aan het totaalrantsoen wordt alleen nog bierborstel en een eiwitmengsel toegevoegd



‘Die arme boeren in Nederland.’ Dat is de reactie van René Reinerink in de zomer van 2017 wanneer hem gevraagd wordt hoe hij terugkijkt op hun emigratie van dan ruim twee jaar ervoor. ‘Eerst was het in Nederland de grondgebondenheid, nu weer de fosfaatrechten. De Nederlandse boeren worden door de politiek, maar ook door de zuivelindustrie, verwaarloosd. Hier zijn ook regels, maar je weet ruim van tevoren waar je aan toe bent’, vertelt René.
‘De dierwelzijnsregels zijn bijvoorbeeld heel streng, maar liggen tot 2034 vast. En eens per vier jaar wordt vastgesteld hoeveel diereenheden je per hectare mag houden. Je weet gewoon voor langere tijd de spelregels. Wij zijn blij dat we de stap uit Nederland naar Denemarken hebben gemaakt.’
Daarmee is direct duidelijk dat de recente emigranten René (49) en Pascalle (42) Reinerink meer dan op hun plek zitten in Denemarken. ‘We molken in Coevorden 60 koeien in een oude stal. Om ons heen zagen we stallen voor 300 koeien uit de grond schieten. Ik kreeg steeds meer het gevoel dat we het in Nederland niet zouden redden.’
Vast aan hun bedrijf in Nederland zaten de melkveehouders niet, want ook in hun geboorteland waren ze al eens verhuisd. In 2006 verhuisden ze van een klein en slecht verkaveld bedrijf in het Overijsselse Geesteren naar Coevorden. ‘Hierdoor waren we al min of meer los van de ouderlijke boerderij en was de overstap naar Denemarken minder groot’, vertelt Pascalle.

Ook Duitsland overwogen

De melkveehouders hadden eerst ook naar Duitsland gekeken, maar in de meeste gevallen betreft het daar pachtbedrijven. René had weinig trek in die dikwijls oude gebouwen en het overgeleverd zijn aan de grillen van de markt. Denemarken bleek een geschikt alternatief. ‘Als je bij Duitsland de grens overgaat, is het opeens heerlijk rustig op de weg en het is richting Nederland ook nog prima te berijden. De kinderen zitten hier bovendien maar vijf kilometer vandaan op school, waar ook diverse winkels zijn’, aldus Pascalle.
De ondernemers kwamen er bij de rondrit door Denemarken achter dat de financiële situatie ervoor had gezorgd dat niet alle bedrijven meer even goed onderhouden waren. Het bedrijf dat familie Reinerink uiteindelijk kocht, was van Deense melkveehouders op leeftijd, maar in goede staat en voorzien van



De ruim opgezette jonge ligboxenstal met daarvoor de carrouselmelkstal gaf de melkveehouders de kans een up-to-date melkveebedrijf te kopen

een ruim opgezette, jonge stal. ‘De eerste vijf weken hebben de oude eigenaren geholpen en nu nog springen ze iedere vijf tot zes weken even bij om de mpr te doen. Dat is heel anders dan wanneer je een failliet bedrijf koopt. Doordat wij in Nederland een bedrijf te verkopen hadden, was er natuurlijk financieel ook iets meer mogelijk’, geeft René eerlijk aan.
Het gekochte bedrijf had ruimte voor 160 koeien, maar de ondernemers kozen ervoor eerst terug te gaan naar 110 koeien. ‘Na zo’n emigratie komt er zoveel op je af, dat wij het beter vonden eerst alles goed op de rit te zetten. Het celgetal was met 250.000 cellen per milliliter wat hoog en het jongvee zagen we slecht tochtig bijvoorbeeld. Door even een stap terug te doen kregen we de hele situatie sneller onder controle en inmiddels zitten we alweer op 150 koeien.’

Selecteren in rantsoen is natuurlijk

In Denemarken bouwde Reinerink verder op de filosofie die hij ook in Nederland al had: zonder kunstgrepen de productie verhogen, zodat de koeien het goed aankunnen. Zo veel mogelijk ruwvoer is daarbij de basis om de koe gezond te houden en dat bleek heel anders dan de Deense gewoonte.
‘Koeien in Denemarken hebben gemiddeld genomen geen pensflora, omdat er veel te veel krachtvoer wordt gegeven. Koeien worden echt als varkens gevoerd’, stelt René. Veel melkveehouders voegen ook water aan het rantsoen toe om het selecteren door koeien te voorkomen. ‘Kunstgrepen’, noemt René het. ‘Wat is er nu erg aan het selecteren door koeien? In het weiland doen koeien dat toch ook? Het is hun natuur. Je moet er alleen voor zorgen dat ze enkel in goede producten kunnen selecteren.’
De melkveehouder is mede vanuit dit oogpunt al jaren een trouwe gebruiker van een peddelvoermengwagen, die erom bekendstaat het product niet te pureren, maar enkel te mengen.

Geen voeder-, maar suikerbieten

Zijn voerfilosofie was er in Nederland ook de oorzaak van dat hij niet tevreden was over het robotmelken. ‘Bij robots is het niet mogelijk om voor het voerhek een uitgebalanceerd rantsoen te voeren, want dan lopen de koeien niet meer op de robot. Je moet ze echt met krachtvoer trekken en dat past niet bij mij.’
Ook in zijn geboorteland teelde Reinerink al allerlei andere gewassen en dat werden er in Denemarken nog meer. ‘In Nederland had ik door de 80/20-maatregel vanwege derogatie niet veel mogelijkheden en hier in Denemarken is alleen gras en mais wat riskant vanwege het klimaat. Mais kan ook wel eens een jaar mislukken.’
Het bouwplan van Reinerink omvat daarom naast deze traditionele gewassen bijvoorbeeld ook percelen met een mengsel van gras, gerst en erwten en percelen met suikerbieten. De gesnipperde bieten zitten samen met de snijmais en de mks in één kuil ingekuild. ‘We kiezen voor suikerbieten in plaats van voederbieten, omdat ze meer droge stof hebben en omdat ze harder zijn, waardoor ze langer houdbaar blijven.’
De toevoeging van de bieten bleek een geluk bij het experiment met shredlage hakselen. ‘Het is bij die manier van hakselen lastig om die mais voldoende vast te rijden. Het vocht uit de bieten hielp daar gelukkig nog wat bij.’

Structuur met een smaakje

Over het mengsel van gras, gerst en erwten is René bijzonder tevreden. ‘We maaien het in augustus en halen er dan 5000 kilo droge stof per hectare vanaf. Het goede maaimoment is als de erwt deegzacht is, net voordat de



Een peddelmenger mixt het rantsoen



De 24 stands-carrousel is afgelopen zomer voorzien van automatische melkmeting

peul opengaat.' De veehouders maaien het gewas met een schijvenmaaier, waarna ze het voorzichtig met een bandhark op een wiers draaien, zodat er geen erwten verloren gaan. Een dag na het maaien wordt het gewas gehakseld. 'Binnen het rantsoen geeft dit product structuur met een smaakje én eiwit', vertelt René, terwijl hij een handvol pakt. 'Moet je die aroma's eens ruiken, de koeien vreten het ontzettend graag. Bovendien kunnen we met minder eiwittoevoeging toe en de vlinderbloemige erwt legt nog stikstof vast ook.' Na de oogst groeit er vervolgens nog minimaal een goede snede gras.
Op dit moment telt het rantsoen voor het voerhek in totaal 25 kilo mengsel van mais, mks en bieten, 16 kilo mengsel van gras, gerst en erwten, 6,5 kilo bierborstel en 3 kilo eiwitbrok. René voert het rantsoen in twee keer. 'Koeien staan de hele dag boven het voer te kwijlen, ik ben ervan overtuigd dat twee keer voeren de opname verhoogt. Het trekt ook de koeien weer naar het voerhek. Het liefst zou ik zelfs drie keer voeren.'

Potstal voor verse koeien

In de stal valt direct op dat de koeien voorzien zijn van een passende conditie en een glimmend haarkleed. Reinerink gebruikt vooral stieren van Nederlandse ki-organisaties, omdat hij gehalten minstens zo belangrijk vindt als melk. De ligboxenstal is voorzien van een 24 stands-carrouselbinnenmelker met als melktijden zowel 's ochtends als 's middags van half vier tot zes uur. Afgelopen jaar hebben de ondernemers de carrousel geoptimaliseerd door automatische melkmeting te installeren en rubber op de vloer te leggen.
Afgelopen jaar legde Reinerink ook twee nieuwe sleufsilo's aan en voor de komende jaren staan er investeringen op het programma om te voldoen aan de nieuwe welzijnseisen die in 2022 ingaan in Denemarken. Die schrijven voor dat er per 50 koeien een afkalf- en een ziekenbox moet zijn en dat verse koeien in de eerste veertien dagen na afkalven allemaal een vreetplek moeten hebben van ten minste 80 centimeter.
'Net als veel andere melkveehouders moeten wij ook bouwen om daaraan te voldoen', zegt Reinerink. 'We zijn van plan om voor een potstal voor 40 tot 60 koeien te kiezen waar dan zowel de droge als de verse koeien in kunnen. Die bouwen we bij voorkeur voor aan de stal, want bij de transitiekoeien wil ik automatisch vaak voorbijlopen. Als je 's morgens gaat melken, moet je er onderweg naar de melkstal al langskomen.'

Banken te royaal geweest

Ondanks de ophanden zijnde investeringen, waakt Reinerink voor te hoge financieringslasten. 'In Denemarken mag je maximaal 70 procent van de waarde van het bedrijf via de kredietvereniging financieren tegen een relatief lage rente. Daar willen we onder blijven, zonder alle machines te leasen. Banken zijn hier te royaal geweest met geld en daardoor zijn er veel veehouders die iedere dag moeten vechten voor hun bestaan en dat is triest', vertelt René. 'Maar dertig procent eigen middelen is wel heel gezond, dus daar willen wij graag aan vasthouden.'
Voor Nederlanders die een emigratie naar Denemarken overwegen, hebben René en Pascalle nog wel een paar tips. 'Voor iemand gewoon uit een rijtjeshuis wordt het tegenwoordig wel lastig vanwege de vereiste inbreng van eigen vermogen', vertelt René. Pascalle vult aan: 'Daarnaast moet je er allebei voor honderd procent achter staan en de kinderen niet te oud hebben. Zeven jaar is wel zo ongeveer de max. Daarnaast zouden wij adviseren het niet direct te groot aan te pakken, want er komt zoveel op je af. Wij zouden eerst een jaar of anderhalf proberen alles onder controle te krijgen en dan op te schalen.' |